

1. STRESZCZENIE

Świadczenie usług szczepiennych przeciw Covid-19 w polskich aptekach, jako jeden z nowych elementów opieki farmaceutycznej.

Wstęp

Pandemia Covid-19 w sposób istotny przyczyniła się do poszerzenia zakresu usług świadczonych przez farmaceutów w polskich aptekach. Dzięki możliwości odbycia szkoleń z zakresu prowadzenia szczepień aptekarze nabyli nowe umiejętności i mogli przystąpić do Narodowego Programu Szczepień. Pozwoliło to na poszerzenie zakresu świadczeń prowadzonych w aptekach o kolejne usługi i przyspieszyć proces szczepień.

Cel

Celem pracy było poznanie opinii farmaceutów na temat świadczenia usług szczepień przeciw Covid-19 w polskich aptekach. Badanie ma na celu również wskazanie o jakie kolejne usługi powinny być poszerzane świadczenia prowadzone w ramach opieki farmaceutycznej w opinii farmaceutów.

Material i metody

Badania przeprowadzono w grupie 403 farmaceutów posiadających odpowiednie przygotowanie do wykonywania szczepień ochronnych i prowadzenia kwalifikacji do szczepienia. Istotne było również, aby praktycznie wykonywali szczepienia. Materiały do analizy wyników zebrano poprzez rozesłanie autorskiego kwestionariusza ankiety dedykowanego wyłącznie farmaceutom wykonującym szczepienia. Kwestionariusz utworzono w postaci formularza Google Forms i rozpowszechniano go drogą elektroniczną. Narzędzie zostało umieszczone na zamkniętych portalach społecznościowych, gdzie dostęp mają tylko farmaceuci po wcześniejszej rejestracji i przedstawieniu prawa wykonywania zawodu farmaceuty.

Wyniki

W ramach przeprowadzonych badań wykazano, że farmaceuci przychylnie odnieśli się do możliwości prowadzenia szczepień w aptekach. Pacjenci chętnie korzystali z nowych usług świadczonych w aptece. Farmaceuci pozytywnie wypowiedali się o formie i jakości

prowadzonych kursów z zakresu kwalifikowania i wykonywania szczepień. Aptekarze głównie podawali preparaty dwudawkowe i dawkę przypominającą (ok. 90%). Najczęstszym objawem niepożądanym zgłaszanym przez pacjentów po szczepieniu był ból ręki. 10% farmaceutów spotkało się z ciężką reakcją organizmu po podaniu szczepionki. 20% osób przyjmujących szczepionkę w aptece stanowili stali pacjenci.

Wnioski

Farmaceuci wykonujący szczepienia uznali za słuszne wprowadzenie tej usługi w aptecę jako formę poszerzenia zakresu swoich kompetencji. Uczestnicy kursów kwalifikacyjnych do szczepienia i wykonywania szczepień nie mieli znaczących zastrzeżeń co do prowadzenia szkoleń. Zastrzeżenia głównie tyczyły się występowania zbyt małej liczby terminów i zbyt małej liczby ośrodków prowadzących szkolenia. Szczepienia w aptekach spotkały się z pełną aprobatą pacjentów, którzy chętnie korzystali z tej usługi. Polscy farmaceuci chcą utrzymać szczepienia w aptekach i dodatkowo poszerzać je o kolejne preparaty. W opinii farmaceutów należy poszerzać zakres świadczonych usług w aptecę w pierwszej kolejności o możliwość wystawiania refundowanych recept w ramach kontynuacji zalecenia lekarskiego.

2. ABSTRACT

Provision of vaccination services against Covid-19 in Polish pharmacies as one of the new elements of pharmaceutical care.

Background

The Covid-19 pandemic significantly contributed to expanding the range of services provided by pharmacists in Polish pharmacies. Thanks to the possibility of undergoing training in the field of vaccination, pharmacists acquired new skills and were able to join the National Vaccination Programme. This made it possible to extend the scope of services provided in pharmacies with new services and to speed up the vaccination process.

Aim of study

The aim of the study was to find out the opinions of pharmacists on the provision of Covid-19 vaccination services in Polish pharmacies. The study also aims to indicate what other services should be added to the services provided as part of pharmaceutical care in the opinion of pharmacists.

Material and methods

The study was carried out in a group of 403 pharmacists who were adequately prepared to perform preventive vaccinations and conduct qualifications for vaccination. It was also essential that they practice vaccinations. Materials for the analysis of the results were collected by sending a proprietary questionnaire dedicated exclusively to pharmacists performing vaccinations. The questionnaire was created as a Google Forms form and distributed electronically. The tool has been placed on closed social networking sites, where only pharmacists have access after prior registration and presentation of the right to practice as a pharmacist.

Results

As part of the conducted research, it was shown that pharmacists had a positive attitude to the possibility of administering vaccinations in pharmacies. Patients willingly used the new services provided in the pharmacy. Pharmacists spoke positively about the form and quality of the courses in the field of qualifying and administering vaccinations. Pharmacists mainly

administered two-dose preparations and a booster dose (approx. 90%). The most common adverse reaction reported by patients after vaccination was hand pain. 10% of pharmacists have experienced a severe reaction to the vaccine. 20% of those taking the vaccine at the pharmacy were regular patients.

Conclusions

Vaccination pharmacists considered it appropriate to introduce this service in the pharmacy as a form of expanding the scope of their competence. Participants of the vaccination and vaccination qualification courses had no significant objections to the conduct of the training. The reservations concerned mainly the presence of too few dates and too few centers conducting training. Vaccinations in pharmacies met with the full approval of patients who willingly used this service. Polish pharmacists want to maintain vaccinations in pharmacies and additionally expand them with new preparations. In the opinion of pharmacists, the scope of services provided in a pharmacy should be expanded first with the possibility of issuing reimbursed prescriptions as part of the continuation of a medical recomme.